

Чи готові глядачі відмовитися від перегляду програм з елементами насильства та жорстокості?

Так. До тих 20 відсотків, хто вже відмовився, ще від 43 до 55 відсотків готові відмовитися від їх перегляду: 43 % - від програм із гостросюжетними моментами, які викликають страх, а 55 % - від фільмів та передач з використанням лайки та образ.

При цьому представники різних вікових, демографічних, професійних груп демонструють різне ставлення до такої відмови.

В сумі (ті, хто відмовилися та готові відмовитися від перегляду сюжетів з насильством) складають:

- чоловіки – 53 %
- жінки – 74 %
- молодь віком до 28 років – 43 % (найменша цифра)
- люди у віці від 29 до 39 років – 56 %
- від 40 до 49 років – 68 %
- від 50 до 59 років – 75 %
- більше 60 років – 88 %.
- люди з дуже низьким достатком – 78 %
- люди з високим достатком – 54 %
- учні, студенти – 39 %
- пенсіонери – 87 %

Що можна зробити для покращення ситуації?

Суспільство готове до змін, і про це свідчать результати соціологічного опитування. Так, 23 % готові до повної заборони показу програм/фільмів з елементами насильства та жорстокості, 37 % вважають, що показ програм/фільмів з елементами насильства та жорстокості має відбуватися лише на спеціальних каналах, які необхідно оплачувати додатково, а 34 %, що вони мають показуватися лише в нічні години. І лише 6 % респондентів відповіли, що не вбачають необхідності в будь-яких змінах цієї ситуації.

8 800 500 33 50

всі дзвінки в межах України безкоштовні

+38044 205 36 95; 205 36 94; 205 36 37

для дзвінків з Києва та з-за кордоном

Адреса для листування:
03113, Київ-113, а/с 26
e-mail: info@lastrada.org.net
www.lastrada.org.ua
консультації он-лайн

Наклад: 1000 екз.
Автор ідеї: Левченко К.Б.
Автор тексту: Левченко К.Б.

Для безкоштовного розповсюдження

Надруковано за сприяння Норвезької церковної організації.

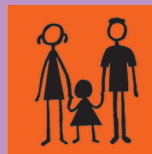
© Міжнародний жіночий правозахисний центр «Ла Страда-Україна», 2007 р.

Міжнародний жіночий
правозахисний центр
„Ла Страда – Україна”

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
СОЦІАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. О.О.Яременка
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ

Ні насильству у суспільстві! (Насильство та жорстокість в українському медіа-просторі)

Дослідження Міжнародного жіночого правозахисного центру «Ла Страда – Україна»

На замовлення центру «Ла Страда – Україна» Українським інститутом соціальних досліджень ім. О.О.Яременка на початку 2007 р. було проведене вивчення громадської думки населення України щодо оцінки рівня поширення насильства та жорстокості в медіа-просторі.

Опитування проводилося з 26 лютого по 6 березня 2007 року в усіх областях України, АР Крим та місті Києві. Всього опитано 2024 респонденти віком від 18 до 70 років. Опитування є репрезентативним для України.

Під час дослідження не називалися ніякі конкретні телевізійні передачі, серіали, фільми. Не аналізувалася робота жодного з телевізійних каналів. Основне завдання, яке було поставлено перед дослідниками – вивчити ставлення населення України до показу сюжетів з насильством, жорстокістю на телебаченні і висвітлення їх в друкованих ЗМІ.

Чи забороняє українське законодавство поширення та показ сцен насильства та жорстокості?

Так. Відповідно до ст. 1 Закону України „Про захист суспільної моралі” «... Виробництво та обіг у будь-якій формі продукції еротичного характеру та продукції, що містить елементи насильства та жорстокості, дозволяються виключно за умови дотримання обмежень, встановлених законодавством». Мова йде про класифікування та кодування, показ лише в певні години, які також визначені, але, як показує аналіз телепрограм, яких мало хто з власників телеканалів дотримується.

Що громадяни України вважають проявами насильства на телебаченні?

Найбільш негативне ставлення до телепередач або телевізійних сюжетів, які принижують людську гідність (наприклад, зробити щось протиправне за гроші), а також художні фільми з використанням нецензурної, брутальної, образливої лайки. Політичні ж новини наші громадяни найменше оцінюють як вияв насильства та жорстокості.

В таблиці наведені відповіді респондентів в залежності від регіону проживання у відсотках. Сума може бути більшою за 100 %, оскільки кожен респондент міг відповісти на декілька запитань.

Серед тих, хто вважає насильством та жорстокістю.....	Захід	Центр	Північ	Схід	Південь	АР Крим	м. Київ
Художні фільми: бойовики, трилери, жахи тощо	75	63	65	66	76	53	55
Художні фільми з використанням нецензурної, брутальної, образливої лексики	75	76	72	73	81	68	64
Телепередачі або телевізійні сюжети, які принижують людську гідність (напр., зробити щось протиприродне за гроші)	77	80	65	76	82	61	61
Політичні новини (про війну, акти терору, катастрофи тощо)	29	26	41	33	33	18	33
Показ програм із гостросюжетними моментами, що викликають страх	58	40	54	57	55	62	45
Ток-шоу, присвячені з'ясуванню відносин між людьми у брутальній формі	72	65	58	70	72	66	61

Чи впливає на оцінки респондентів наявність у них дітей?

Так. В сім'ях, де троє або й більше дітей, менш толерантне ставлення до цього, ніж у тих, де не має дітей, або є одна дитина.

Чи розрізняються оцінки та думки громадян в залежності від віку та статі?

Дослідження показало, що чим старше вік респондентів, тим менш толерантне ставлення вони демонструють до показу насильства на телеекранах. Але при цьому варто зауважити, що й ставлення молодих людей не є абсолютно толерантним.

Найменш толерантні по відношенню до показу насильства та жорстокості на екранах:

- жінки (різниця у відповідях, порівняно з чоловіками складає від 9 до 16 %);
- люди з найнижчою освітою (до неповної середньої освіти) та низьким рівнем матеріального достатку пенсіонери;
- керівники, підприємці (незалежно від віку);
- громадяни, які одружені, або вдови (вдівці);
- сільські жителі

Найбільш толерантні до показу насильства та жорстокості на екранах телебачення представники перелічених нижче соціально-демографічних груп.

- чоловіки;
- молоді люди віком від 18 до 28 років;
- громадяни з повною вищою освітою та ті, хто мають наукові ступені, а також з високим матеріальним достатком;
- неодружені особи;
- учні та студенти;
- жителі малих міст.

Чи потрібні зміни в інформаційній та ідеологічній політиці держави?

Переважно негативне ставлення українського суспільства до показу насильства та жорстокості має стати поштовхом до зміни у сфері інформаційної та культурної політики держави, про яку багато говориться, але мало робиться.

Що можуть зробити громадяни?

У середньому 20 відсотків українців вже відмовилися від перегляду бойовиків, трилерів, фільмів з використанням нецензурної або брутальної лайки, передач або сюжетів, які принижують людську гідність.

Хто не готовий відмовитися від перегляду програм із насильством та жорстокістю?

Ті, хто демонструють найбільш толерантне ставлення до показу насильства та жорстокості, найменше готові до подібних вчинків. Не готовий відмовитися від перегляду великий відсоток молодих людей (приблизно 60%).